

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122490554
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6122490554.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Šuleka a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jany Vargovej, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX D. E., o zaplatenie 17.044,73 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 2Csp/16/2023-109 zo dňa 19.1.2024, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému voči žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu spoločnosť F. F., a.s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili dňa 31.10.2018 Zmluvu o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver), predmetom ktorého bolo poskytnutie spotrebného úveru na čokoľvek vo výške 19.171 eur. Žalovaný sa zaviazal úver splácať v 96 mesačných splátkach vo výške 300,88 eur, s poistením vo výške 18,36 eur mesačne, pri ročnej úrokovej sadzbe 11,35 %, pri výške úrokovej sadzby po zohľadnení zľavy 8,90 % p.a., so splatnosťou prvej splátky 20.11.2018 a konečnou splatnosťou 20.11.2026. Nakoľko si žalobca uplatnil nárok, ktorý na neho prešiel titulom právneho nástupníctva po tom, čo právny predchodca žalobcu vykonal predčasné zosplatenie úveru, súd prvej inštancie skúmal, či došlo k platnému predčasnému zosplateniu úveru, ktorý mohol byť následne postúpený na žalobcu. Žalobca v konaní produkoval skutkové tvrdenia, z ktorých vyplýva, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru došlo ku dňu 23.10.2021, ktorú skutočnosť právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 24.10.2021 (č. I. 42 spisu). Pred uskutočnením mimoriadnej splatnosti úveru vyzval právny predchodca žalobcu na úhradu pohľadávky zo zmluvy vo výške 19 942,70 eur a to výzvou zo dňa 21.09.2021 (č. I. 46 spisu). Súd prvej inštancie zistil, že výzvou zo dňa 21.09.2021 (č. I. 46 spisu) právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného, aby zaplatil pohľadávku, so splácaním ktorej je v omeškaní a to pokiaľ sa týka pohľadávky vo výške 2.951,31 eur s upozornením, že ak dlžnú sumu v stanovenej 15 dňovej lehote neuhradí, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky. Z predmetnej výzvy nie je zrejmé, s ktorými splátkami je žalovaný v omeškaní, keď na základe nezaplatenia týchto splátok v 15-dňovej lehote mienil právny predchodca žalobcu pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Predmetná výzva bola zaslaná na adresu žalovaného (č. I. 47 spisu). Právny predchodca žalobcu následne listom zo dňa 24.10.2021 (č. I. 42 spisu) pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky zo zmluvy, keď jej výška je 19.942,70 eur. Uvedené zosplatenie bolo zaslané na adresu žalovaného (č. I. 43 a 43 spisu). Súd prvej inštancie konštatoval, že z predloženej výzvy (č. I. 18 spisu), ktorá mala byť podľa skutkových

tvrdení uvádzaných v žalobe a následných vyjadrení žalobcu v konaní uskutočnená v súlade s § 53 ods. 9 občianskeho zákonníka nevyplýva, pre nezaplatenie ktorej konkrétnej splátky (dlžná suma 2.951,31 eur) (keď pritom povinnosťou žalovaného v zmysle zmluvy bolo plniť dlh v splátkach mesačne vo výške 300,88 eur + poplatok za poistenie úveru vo výške 18,36 eur, spolu suma 319,24 eur), žalobca mienil pristúpiť k zosplateniu úveru. Vo vzťahu k okamžitému zosplateniu súd uviedol, že zo súdu predloženého zosplatenia nevyplýva, vo vzťahu ku ktorej konkrétnej splátke (v akej výške, s akou splatnosťou) veriteľ, t.j. žalobca pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru. Uvedená skutočnosť je podstatnou pre vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru a zistenie, resp. overenie splnenia podmienok banky vo vzťahu k § 53 ods. 9 a § 565 občianskeho zákonníka. Dlžníkovi bez uvedenia podstatných skutočností nie je zrejmé, či veriteľ pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti po tom, čo bol vo vzťahu ku konkrétnej splátke v omeškaní najmenej 3 mesiace. Dlžník z takto uskutočnenej výzvy a zosplatenia potom nemôže ani zistiť, pre nezaplatenie ktorej konkrétnej splátky je v omeškaní a pre ktorú veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Súd prvej inštancie mal za to, že právne úkony - okamžité zosplatenie a výzva sú neplatnými právnymi úkonmi pre ich neurčitost' a nezrozumiteľnosť, keď z nich nevyplýva, ku ktorej konkrétnej splátke, v akej výške (vo výzve výška dlžnej sumy nie je totožná s výškou splátky určenou v zmluve a v okamžitom zosplatení nie je ani výška splátky uvedená), s akou splatnosťou (uvedenie konkrétnej splátky absentuje v oboch úkonoch veriteľa, t.j. právneho predchodcu žalobcu) je dlžník v omeškaní a teda právny predchodca žalobcu využíva právo vyplývajúce mu z § 53 ods. 9 a § 565 občianskeho zákonníka. Tieto právne úkony posúdil ako absolútne neplatné právne úkony v zmysle § 37 ods. 1 občianskeho zákonníka. Poukázal na rovnaké závery Krajského súdu v Prešove, ktorý v rozhodnutí zo dňa 28.06.2018 sp. zn. 6Co/26/2017 uviedol, že „Odvolací súd tiež poznamenáva, že taký právny úkon, akým je zosplatenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Preto možno celkom opodstatnene konštatovať nad rámec potreby pre rozhodnutie v merite veci, že právny úkon, ktorým veriteľ zosplatil celý dlh je na úkor určitosti, nejasný, vyvoláva otázky a preto neplatný pre jeho neurčitost' (§37 ods.1 OZ)“. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.06.2023, sp. zn. 6CoCsp/14/2023. Súd prvej inštancie ustálil, že výzva a oznámenie o okamžitej splatnosti úveru neboli uskutočnené kvalifikovane, v súlade so zákonom (§ 37 ods. 1, § 53 ods. 9 občianskeho zákonníka), nedošlo teda k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Aby totiž mohol právny predchodca žalobcu postúpiť celú pohľadávku z úveru na žalobcu, musel najskôr platne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu (aj budúcich pohľadávok), aby bol tento dlh celý splatný, nakoľko s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/234/2018, banky nemôžu na nebankový subjekt postupovať „živé úvery“ (ale len úvery, resp. ich časť, ktoré sú 90 dní po splatnosti). Neboli splnené podmienky na platné postúpenie pohľadávky aj s poukazom na ust. § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého nemožno postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru predtým, ako sa stane splatnou pred termínom konečnej splatnosti (k tomu pre neplatnosť zosplatačovacieho úkonu v predmetnom prípade neprišlo), resp. pred jeho konečnou splatnosťou (konečná splatnosť úveru nastane až v roku 2026). Pokiaľ teda právny predchodca žalobcu postupoval na žalobcu pohľadávku z úveru, ktorý pre neplatnosť predčasného zosplatenia nebol v čase postúpenia pohľadávky splatný, také postúpenie pohľadávky banky je pre rozpor s ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 z. z. neplatné. Pohľadávka, ktorá mala byť postúpená k danému obdobiu totiž neexistovala. Zmluva o postúpení pohľadávky je tak neplatným právnym úkonom, v dôsledku čoho nie je žalobca subjektom aktívne vecne legitimovaným v prebiehajúcom spore. Súd uzatvára, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie pohľadávky, vo veci nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok, ktorá je v tejto časti neplatná pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka a postupca (právny predchodca žalobcu) zostal veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na žalobcu pre neplatnosť zmluvy neprešla, na základe čoho je nutné konštatovať, že v konaní nebola preukázaná aktívna vecná legitimácia žalobcu. Vo vzťahu k samotnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, ktorú mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil právny predchodca žalobcu ku dňu 23.10.2021 súd prvej inštancie uviedol, že veriteľ môže vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace, trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Veriteľ je potom časovo limitovaný využitím práva na zosplatenie. Zo splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na splátku, od

splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatnenie uplatniť, inak jeho právo zaniká. Keďže výzva ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru neuvádzajú, pre nezaplatenie ktorej splátky malo dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, súd ani z dostupných údajov nie je schopný overiť, či došlo k splneniu podmienok definovaných v § 53 ods. 9 a § 565 občianskeho zákonníka, keď dlžník musí byť pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní najmenej 3 mesiace, keď zároveň v tejto lehote musí byť dlžníkovi zo strany veriteľa doručená notifikácia s lehotou 15 dní na zaplatenie tak, aby 15-dňová lehota na zaplatenie uplynula v rámci 3-mesačnej lehoty. Súd prvej inštancie uviedol, že pokiaľ nevie na základe žalobcom uskutočnených úkonov overiť, či žalobca bol v omeškaní 3 mesiacov, keď v tomto časovom úseku mala byť uskutočnená výzva v zmysle § 53 ods. 9 občianskeho zákonníka, o to viac nie je možné očakávať od žalovaného, spotrebiteľa bez právneho vzdelania, aby k takémuto overeniu dospel. Žalobca v konaní uplatnil svoju pohľadávku vyplývajúcu mu z uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorú pohľadávku uplatnil v celosti, zosplatenú. Súd z dôvodu neurčitosti právnych úkonov podľa § 53 ods. 9 občianskeho zákonníka prejudiciálne vyslovil neplatnosť výzvy a okamžitého zosplatnenia, ako aj následnej Zmluvy o postúpení pohľadávky a teda je nutné konštatovať, že žalobca nepreukázal vznik nároku tak, ako ho uplatnil v žalobe. Súd zároveň ustálil, že je s poukazom na uvedenú neplatnosť úkonov nutné zamietnuť žalobný nárok ako celok, keď nie je možné priznať žalobcovi plnenie z jednotlivých, už splatných a nepremičaných splátok a to s poukazom na vymedzenie žaloby v zmysle § 132 ods. 1 CSP, ktorou žalobou žalobca uplatnil svoj nárok ako zosplatený, v celosti. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Nakoľko žalobu zamietol, úspešnou stranou sporu bol žalovaný, ktorý náhradu trov konania nežiadal a preukázateľne mu žiadne trovy ani nevznikli. S ohľadom na uvedené súd prvej inštancie žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2.

Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalobca z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca nesúhlasil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že právne úkony výzvy podľa § 53 ods. 9 OZ a následného zosplatnenia celej úverovej pohľadávky sú neplatnými právnymi úkonmi. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2022, sp. zn. 7Cdo/268/2020 a v ňom vyjadrené právne závery. Podľa žalobcu veriteľ nie je povinný (OZ takú podmienku v žiadnom jeho ustanovení neustanovuje) uvádzať konkrétnu splátku, pre ktorú veriteľ pristúpil k vyhláseniu splatnosti úveru. Žalobca zastáva právny názor, že podstatnou právnou skutočnosťou v čase vyhlásenia splatnosti je výlučne to, či veriteľ mal splnené podmienky pre vyhlásenie splatnosti podľa oboch dotknutých ust. § 53 ods. 9 OZ ako aj § 565 OZ, pričom v tomto konkrétnom prípade nebolo sporné, že tieto podmienky splnené boli. Žalobca mal za to, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, či výzve podľa § 53 ods. 9 OZ (kt. vyhláseniu splatnosti predchádzala) konkrétnu splátku, ktorá splátka mimoriadnu splatnosť vyvolala. Mal za to, že postupcovi, resp. žalobcovi žiadna právna norma neukladala (a ani neukladá) takúto povinnosť. Zdôraznil, že špecifikácia splátky by bola o. i. nadbytočná – keďže z platnej právnej úpravy a aktuálnej rozhodovacej praxe NS SR jednoznačne vyplýva, že vždy môže ísť len o splnenie jednej konkrétnej vymedzenej splátky pre nesplnenie ktorej veriteľ zosplatnil celý úver (právne posúdenie súdu). Určenie rozhodnej splátky je totiž výsostne právnou otázkou a závisí od právneho posúdenia súdu (čo sa však v súdenom prípade nestalo – práve naopak – súd prvej inštancie sa stručne obmedzil „len“ na konštatovanie o neurčitosti právneho úkonu, resp. nešpecifikovania splátky. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 9Cdo/165/2022 zo dňa 27.09.2023, sp.zn. 7Cdo/191/2021 a v nich vyslovené právne závery. Ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 12CoCsp/39/2022 zo dňa 31.08.2023, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne 17CoCsp/3/2023 zo dňa 29.06.2023 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17CoCsp/7/2023 zo dňa 24.10.2023, podľa ktorých nie je nevyhnutné konkretizovať konkrétnu splátku pre ktorú veriteľ úver chce zosplatiť, resp. tento zosplatiť. Ďalej mal za to, že z výzvy zo dňa 21.09.2021 v nej uvedenej sumy 2951,31 eur, bolo možné predelením sumou splátky 300,88 eur dospieť k záveru, že žalovaný je v omeškaní s plnením 9-tich splátok. Ak však súd vyžaduje aj uvedenie toho „ktorá splátka zakladá dôvod na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru“, tak toto uvedenie zo strany veriteľa je nie len nadbytočné a ničím nevyžiadané, ale aj nelogické, nakoľko veriteľ nie je automaticky povinný (o tomto snád' niet sporu) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť po odoslaní výzvy podľa § 53 ods. 9 OZ.

Vyhlásiť mimoriadnu splatnosť je právom veriteľa (nie povinnosťou). Môže sa teda rozhodnúť vyhlásiť splatnosť aj neskôr (v tomto prípade 9 omeškaných splátok), pričom jeho právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť sa mu obnovuje každou ďalšou omeškanou splátkou, s ktorou je dlžník v omeškaní po dobu dlhšiu ako 3 mesiac. Podľa žalobcu niet logického dôvodu, pre ktorý by sa mal veriteľ limitovať v tom zmysle, že uvedie konkrétnu splátku, pre ktorú plánuje zosplatiť úver – naskytá sa otázka, že čo v prípade, ak tak následne neučiní (či už z dôvodu dohody s dlžníkom, alebo z vlastného rozhodnutia). V takom prípade by totiž mal podľa zákonného znenia § 53 ods. 9 OZ naďalej zachované právo vyhlásiť splatnosť (z hľadiska právneho posudzovania) a zároveň by mu toto právo aj zaniklo pre danú označenú splátku splatnosťou ďalšej splátky (z hľadiska skutkového posudzovania). Možno v tejto súvislosti položiť akademickú otázku, čo by bolo v prípade, ak by súd v konaní dospel (z akéhokoľvek dôvodu) k záveru, že k zosplateniu došlo pre inú splátku, než ako označil veriteľ vo výzve pred zosplatením. V takom prípade by sa opäť veriteľ vystavil riziku, že súd bude vec posudzovať inak ako veriteľ. To znamená, že ak by aj veriteľ „určil“ v podaní, ktorým si právo na vyhlásenie splatnosti splátok uplatňuje – resp. ešte dokonca vo výzve pred uplatnením si tohto práva - nesplnenú splátku, pre ktorú toto právo podľa jeho názoru uplatňuje a toto jeho právne posúdenie by sa nezhodovalo s posúdením tejto právnej otázky súdom, nespôsobovalo by to automaticky neplatnosť uvedeného právneho úkonu, a preto je absurdné, aby súd za tohto stavu „vytvoril“ takúto náležitosť uvedeného právneho úkonu, navyše za situácie, kedy zákonodarca ani dovolací súd takúto náležitosť nevyžaduje. Žaloba vyslovil názor, že postupca využil právo podľa § 565 OZ a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy v lehote nie kratšej ako 15 dní v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ v spojitosti s ust. § 565 OZ - a z jeho strany nedošlo k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti, v dôsledku čoho nemožno prijať iný právny záver ako ten, že v súdenom prípade došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, nedošlo k porušeniu ust. § 525 OZ, k postúpeniu pohľadávky došlo po tom, čo sa stal predčasne splatným celý dlh a teda nedošlo ani k porušeniu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách a preto je žalobca v konaní aktívne vecne legitimovaným. Ďalej žalobca mal za to, že nie je možné považovať za správny právny názor súdu, že vo výzve podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách musí banka klienta informovať o možnosti postúpiť pohľadávku na tretiu osobu – napriek tomu tak postupca v tejto veci výzvou zo dňa 25.03.2022 učinil, teda podmienky splnil nad rámec zákona. Výzvou v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu (§ 45 ods. 1 OZ). V konaní bolo zároveň nesporne preukázané, že žalovaný túto objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom predmetnej výzvy mal. Napadnutý rozsudok je tak podľa názoru žalobcu nevyhnutné podrobiť revízii zo strany odvolacieho súdu, nakoľko je zjavné, že žalobca je aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie tejto žaloby a postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v súlade so zákonom, o čom svedčí celý rad žalobcom predložených dôkazov. Nakoľko nedošlo k postúpeniu tzv. „živého úveru“, je nutné dospieť k tomu právnenému záveru, že v konaní nie je sporné splnenie všetkých zákonných podmienok (§ 17 ods. 1 ZoSÚ, § 92 ods. 8 Zákona o bankách) pre platné postúpenie pohľadávky a žalobca je plne aktívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zmenil, žalobe v celom rozsahu vyhovel, prípadne rozsudok prvoinštančného súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario rozsudok prvoinštančného súdu ako správny postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

4.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho obsahu spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ – žalobca, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre právne posúdenie veci a po vykonaní dokazovania v potrebnom rozsahu dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 387 ods. 2 CSP). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia preto nemožno považovať za rozporné s požiadavkou vyplývajúcou z práva na spravodlivý proces, keďže je z neho zreteľné, z akého skutkového stavu súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal, o aké ustanovenia právnych predpisov sa jeho rozhodnutie opieralo a ako boli tieto relevantné ustanovenia ním interpretované. Pokiaľ ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia veci, odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu

na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (úplne ju opomenul aplikovať), alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. V prejednávanej veci má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, ako aj zákona č. 129/2010 Z.z., preto odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže dať za pravdu odvolateľovi, ktorý v odvolaní neuviedol také právne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privediť zmenu napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd pritom konštatuje, že iba samotná nespokojnosť sporovej strany (v tomto prípade žalobcu) s právnym názorom vysloveným súdom nezakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalobcom uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP nie je daný.

5.

K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že vada predpokladaná v § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je vadou skutkovou. Rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ (skutkové zistenia). Nesprávnosť skutkových zistení pri tomto odvolacom dôvode je spôsobená nesprávnym postupom súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, keď buď súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali, alebo prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplývala, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, v hodnotení dôkazov nie je logický rozpor, a aj z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Odvolací súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre právne posúdenie predmetnej sporovej veci a meritórne rozhodnutie súdu. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 CSP, majúci za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má všetky atribúty vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno súdu prvej inštancie v tomto smere nič vyčítať. Odvolací súd v tejto súvislosti tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Žalobcom uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP preto nie je daný. Konkrétne k odvolacím námietkam žalobcu a na doplnenie a potvrdenie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza nasledovné:

6.

Listom zo dňa 21.09.2021 oznámila banka žalovanému, že ku dňu 21.09.2021 je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky vo výške 2.951,31 Eur a vyzvala ho na úhradu pohľadávky banky najneskôr do 15 dní od doručenia tejto výzvy. Zároveň ho upozornila, že ak v stanovenej lehote nedôjde k úhrade dlžnej sumy, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, čím sa stane splatnou v celom rozsahu a v takom prípade stratí výhody splátok a pohľadávku bude potrebné uhradiť v celku.

7.

Žalobca videl nesprávnosť skutkových zistení v tom, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil výzvu zo dňa 21.09.2021 a mimoriadne zosplatenie úveru zo dňa 24.10.2021 ako neplatné právne úkony, keď mal za to, že upomienka bola jasná a určitá a bolo podľa nej možné identifikovať splátku, pre ktorú bol zosplatený úver a žiadne zákonné ustanovenie nepožaduje, aby určil konkrétnu splátku, na ktorej zaplatenie vyzýva, a pre ktorú zosplätňuje úver, nakoľko to je otázkou právneho posúdenia a možno ju vždy určiť.

8.

Výška splátky podľa zmluvy predstavovala 300,88 Eur mesačne. Poplatok za poistenie úveru splatný so splátkou bol 18,36 eur. V zmysle uvedenej výzvy spotrebiteľ, aby sa vyhol mimoriadnemu zosplateniu úveru, mal uhradiť veriteľovi pohľadávku 2.951,31 Eur do 15 dní od doručenia výzvy, pričom predstavovala viac ako deväť násobok splátky (približne 9,81 násobok splátky bez poistenia a 9,24 násobok s poistením), ktorá v sebe zahŕňala aj rôzne bližšie nešpecifikované poplatky. Z ust. § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ jednoznačne vyplýva, že spotrebiteľ sa po upozornení veriteľa na možnosť predčasného zosplatenia spotrebiteľského úveru, má možnosť brániť, a to tak, že zaplatí konkrétnu splátku, s ktorou je v omeškaní viac ako tri mesiace, z čoho vyplýva, že veriteľ musí v takomto upozornení jasne uviesť, s ktorou konkrétnou splátkou je spotrebiteľ v omeškaní. Z výzvy nevyplýva, s ktorou konkrétnou splátkou bol žalovaný v omeškaní a ktorú konkrétnu splátku veriteľ požadoval od žalovaného ako spotrebiteľa zaplatiť, tak aby predišiel vyhláseniu predčasnej splatnosti. Pôvodný veriteľ tak neumožnil žalovanému sa riadne brániť, zabrániť vyhláseniu predčasnej splatnosti, nakoľko predídeniu vyhlásenia predčasnej splatnosti veriteľ požadoval zaplatiť viac ako jednu splátku, čo je v rozpore s § 53 ods. 9 OZ. Z tohto právneho úkonu napokon nie je ani možné určiť, či bol spotrebiteľ vôbec v omeškaní s nejakou splátkou po dobu 3 mesiace alebo nie, a teda, či vôbec boli splnené podmienky vyplývajúce z ust. § 53 ods. 9 OZ.

9.

Odvolačný súd konštatuje, že námietky žalobcu o tom, že zákon v § 53 ods. 9 OZ nevyžaduje určenie konkrétnej splátky sú nedôvodné, nakoľko súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s otázkou platnosti výzvy podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ, keď v odôvodnení konštatoval, že nie je možné z výzvy určiť, pre ktorú splátku chce veriteľ úver zosplatiť. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že sa jedná o právo veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru (toto môže využiť podľa vlastného uváženia ku ktorejkoľvek omeškanej splátke za splnenia podmienok § 53 ods. 9 OZ), a preto je potrebné (nevyhnutné) konkretizovať, ku ktorej omeškanej splátke využíva svoje právo predčasného zosplatenia úveru. Splátka musí byť jasne identifikovaná a nemožno ju hádať, alebo si domýšľať, ktorá to je. V tomto prípade veriteľ riadne nekonkretizoval, ktorá splátka má byť predmetom zosplatenia (vo výzve sa uvádza záväzok po splatnosti so stanovením lehoty na jeho zaplatenie, z uvedených informácií však vôbec nie je zrejmé, pre omeškanie s ktorou splátkou mal byť úver zosplatený). Správne potom súd prvej inštancie konštatoval, že účelom tohto ustanovenia § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ, je dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlhu pred tým, ako dodávateľ využije svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah, alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom, pričom výklad nemôže dopĺňať právny úkon. Taký právny úkon, ktorým poskytovateľ úveru zosplatiť celý úver (teda predčasné zosplatenie), z ktorého nebolo ani s prihliadnutím na ostatné žalobcom produkované listiny zrejmé, pre ktorú konkrétnu nezaplatenú splátku bol úver zosplatený, potom súd prvej inštancie správne posúdil ako neurčitý právny úkon, a s poukazom na ustanovenie § 37 Občianskeho zákonníka pre jeho neurčitosť ako neplatný právny úkon. Odvolačný súd v súlade s názorom súdu prvej inštancie má za to, že neboli splnené podmienky na platné zosplatenie s poukazom na ust. § 53 ods. 9 OZ v spojení s ustanovením § 565 OZ, keďže nie je zrejmé pre ktorú splátku bol úver zosplatený. Odvolačný súd na konštatáciu odvolateľa, že niet logického dôvodu na obmedzovanie veriteľa uvedením konkrétnej splátky, prípadne že ak sa nerealizuje zosplatenie pohľadávky toto právo mu podľa § 53 ods. 9 OZ zostáva zachované a súčasne zaniká uvádza nasledovné. Je potrebné si uvedomiť, že § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ predstavujú ochranu dlžníka, ako slabšej strany. Veriteľ poskytujúci úvery (pôžičky), ktorý je podnikateľom je vždy silnejším subjektom. Je všeobecne známe, že drvivá väčšina bežných spotrebiteľov nemá vysoké právne povedomie, a preto tak Slovenská republika ako aj Európska únia prostredníctvom právnych predpisov poskytuje spotrebiteľom pomerne rozsiahlu ochranu. V tomto prípade pri ochrane dlžníka stanovenej zákonom ide práve o to, aby dlžník mal možnosť odvrátiť zosplatenie celého úveru uhradením konkrétnej splátky. Suma úveru vo výške 20.000,- eur predstavuje vysoký záväzok, ktorý bežný spotrebiteľ v reáliách príjmov Slovenskej republiky (priemerná hrubá mzda za rok 2023 1430,- eur) nie je schopný uhradiť, resp. zabezpečiť si náhradné plnenie v potrebnej výške. Preto sa dlžníkovi aj poskytuje ochrana v podobe zákonnej podmienky, že tak môže veriteľ urobiť, len do splatnosti najbližšej splátky. Preto je aj odvolačný súd toho názoru, že je potrebné špecifikovať konkrétnu splátku, pre ktorú sa má úver zosplatiť, aby mohol spotrebiteľ tento účinok odvrátiť. V zásade postup zo strany veriteľa by mal byť taký, že príde výzva na zaplatenie sumy 2951,31 eur (tento prípad), s poučením, že ak neuhradí aspoň sumu splátky za konkrétny mesiac(...) roku 2021 v sume 300,88 eur, na ktorej zaplatenie ho vyzýva veriteľ v lehote 15 dní, tak potom môže veriteľ úver zosplatiť. Dlžník súčasne dostane takouto výzvou možnosť zabrániť zosplateniu a veriteľ možnosť získať plnenie. Ak však takto právny predchodca žalobu nepostupoval, nesplnil zákonné podmienky

vyžadované na zosplatnenie úveru a následne na jeho postúpenie. Nedôvodná je potom námietka žalobcu, že listina, ktorou vyzval žalovaného na zaplatenie omeškanej splátky v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a na možnosť predčasného zosplatnenia úveru, je platný právny úkon a úver bol v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka platne zosplatnený. Následne bol správny aj záver súdu prvej inštancie, že pohľadávka nemohla byť platne postúpená, ak nebola riadne zosplatnená. Odvolací súd sa preto plne stotožnil so záverom prvoinštančného súdu o tom, že banka postúpila žalobcovi pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť pred termínom konečnej splatnosti. Pokiaľ nebola platne vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, nie je možné urobiť záver o tom, že je predmetný úver ku dňu postúpenia, splatný. Splatnými sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru so zaplatením ktorých bol žalovaný v omeškani. Právny predchodca žalobcu však mohol postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru len so všetkými právami s ňou spojenými. Postúpenie pohľadávky je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ. Postupovaná pohľadávka z dôvodu neplatného vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v žalobou uplatňovanom rozsahu fakticky neexistuje. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že súd prvej inštancie súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konštatuje, že táto je nedôvodná. Uvedenú námietku aplikoval žalobca vo vzťahu k skutkovým zisteniam a právnemu posúdeniu bez vymedzenia procesného postupu, ktorý by bol porušením jeho práv. Odvolací súd konštatuje, že v procesnom postupe súdu prvej inštancie nezistil taký postup, ktorý by bolo možné vyhodnotiť ako nesprávny a ktorý by mal dopad na práva žalobcu. Ďalej odvolací súd k označeným rozhodnutiam krajských súdov konštatuje, že nie je viazaný ich právnym názorom. K označeným rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky uvádza, že tieto vychádzali z iného skutkového stavu, pričom tak, ako uviedol žalobca v rozhodnutí sp.zn. 7Cdo/268/2020 priamo neodpovedal na otázku, ktorú odvolací súd posúdil v tomto konaní ako podstatnú.

10.

Z týchto dôvodov bolo odvolanie žalobcu posúdené ako nedôvodné. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

11.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, a preto by mu patrila náhrada trov konania, nakoľko mu však v konaní žiadne trovy nevznikli, tak mu náhradu trov konania nepriznal.

12.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§419 CSP) .

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).

V Žiline, dňa 30.4.2024

JUDr. Jozef Šulek
predseda senátu

JUDr. Jana Kotrčová

členka senátu

JUDr. Jana Vargová
členka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pažická